

יוזמים ציונות – מפגש שני

מנהיגות פעילה

מטרת הפעילות

- גיבוש הקבוצה
- היכרות עם תכנים ודילמות העוסקים במנהיגות ובהגשמה.
- התמודדות עם עבודה בקבוצה – דפי שיח.
- הכנה למפגש ההתנדבות – נתינה.

קהל היעד:

תלמידי כיתות ח'-ט'.
קבוצה של 15-20 מודרכים.
אורך הפעילות: כשעה וחצי.

מבנה הפעילות*

פתיחה – משחק או.די.טי + שיקוף: 15 דקות.
דפי שיח: 30 דקות.
צפייה בסרטון + דיון: 30 דקות.
סיכום + טקס סיכום: 15 דקות.
***אפשר ורצוי לשלב בפעילות מפגש עם איש שיח מקומי – מנהיג שיספר על העשייה המקומית שלו. במקרה כזה מחליפה השיחה את הצפייה בסרטון והדיון שלאחריה.**

מהלך ההדרכה

פתיחה – 10 דקות

משחקים ב"משחק הכספת": מפזרים דפים ועליהם מספרים בשטח מוגדר על האדמה/רצפה. על החניכים לדרוך על המספרים בסדר עולה. נדרש רעיון שמקובל על כולם ושיתוף פעולה של כל המשתתפים.

מבצעים עם הקבוצה שיקוף של הפעילות: איך היה? האם מישו הוביל? האם היה צורך בהובלה או שאפשר היה להסתדר? מי הוביל והנהיג? איך היה להוביל ואיך היה להיות מוביל? האם הייתה תחרות על ההובלה? איך קיבלתם החלטה?

דפי שיח בנושא מנהיגות* – 30 דקות

* (בנספח מצורפים שישה קטעי קריאה שאפשר לבחור קטעים מתוכם, בהתאם למספר המשתתפים).

נחלקים לקבוצות של שלושה-ארבעה חניכים, כל קבוצה מקבלת קטע קריאה. על הקבוצה לקרוא את הקטע ולדון בשאלות המופיעות אחריו. כדי לנהל את הדיון, על הקבוצה לבחור מנהיג שיוביל את התהליך.

מקציבים לקריאה ולדיון כ-20 דקות. עם תום הזמן, כל קבוצה מקריאה את הקטע שהיה בידה, מספרת על נקודה אחת מעניינת שעלתה בדיון, ומבצעת שיקוף קצר – כיצד נוהלו הדיון וההקראה. מקשרים את הדיונים וגם את השיקוף לנושא הפעילות.

* חשוב להגביל את הקבוצות בזמן ולהתמקד בעיקר, כדי שהדיון לא יהיה ארוך ומשעמם.

שאלות שיקוף על העבודה בקבוצה

- איך היה לכם לעבוד בקבוצה?
- האם היה מישו שהיה דומיננטי יותר?
- האם מישו מכם הרגיש שהוא רוצה לומר משהו ואין לו את המקום לכך?
- האם היה נעים לנהל דיון בקבוצה? מדוע לדעתכם כן/לא?

צפייה בסרטון – 30 דקות

צופים בסרטון (7.19 דקות):

<https://www.youtube.com/watch?v=3EM4D1uHolM>

או בסרטון:

<https://www.youtube.com/watch?v=A061XBUsjE>

לאחר הצפייה מקיימים דיון במליאה:

- למה, לדעתכם, בני הנוער בסרטון עושים את מה שהם עושים?
- האם לדעתכם בנתינה של בני הנוער לאחרים יש גם קבלה ורווח לעצמם? אם כן – איזה?
- מה תורמת העשייה לבני נוער?
- איך העשייה של בני הנוער קשורה למנהיגות?

סיכום – 10 דקות

מסכמים את הפעילות, בשילוב קטעים מתוך דפי השיח והדיונים שהיו במהלכה: נגענו בכל מיני נושאים שקשורים אלינו ולמנהיגות. דיברנו על חלומות והרצון להגשים אותם ומה זה אומר, דיברנו על האופן שבו היינו רוצים לקרב אנשים לחזון שלנו דרך סיפור הספינה, על הצלחה וכישלון, על הכוח שיש לנו ועל המנהיג הפנימי שיש בכל אחד ואחת מאיתנו דרך מילותיו של יצחק רבין:

"אנחנו כולנו מעצבים את פני ההיסטוריה. אנחנו – העם: אנחנו – החקלאי ההולך אחרי המחרשה, המורה בבית הספר, הרופא המציל חיים, המדען מול המחשב, פועל החרושת מול המכונה, פועל הבניין על הפיגום, אנחנו – האימא המלווה בדמעות את בנה ביום גיוסו לצבא: אנחנו האב הדואג והחרד בלילות לשלום ילדיו; אנחנו- יהודים וערבים... ; אנחנו – העם – אנחנו מעצבים את פני ההיסטוריה."

טקס סיום – 5 דקות

כל אחד כותב בפנקס תכונה שיש בו שלדעתו היא תכונה מנהיגותית. מי שרוצה משתף ☺

קטעי קריאה

קטע מספר 1

מקום בלב

מילים: אהוד מנור / לחן: ארקדי דוכין

כדי להגשים חלום אחד ישן
יש צורך במיליון חולמים
שלא עוצמים את עיניהם.

כדי להגשים חלום אחד ישן
יש צורך במיליון חולמים
שלא אוטמים את אזניהם.

שמוכנים אל החלום להתקרב,
שעוד זוכרים איך להקל את הכאב.
שיכולים להתאהב, להתחייב
ולגלות שעוד נשאר להם מקום בלב.
מקום בלב.
מקום בלב.

- על מה מדבר השיר?
- מה השיר רוצה להגיד לנו לגבי הגשמת החלום?
- מה המסר שעובר בשיר?
- האם אתם מסכימים עם המסר שהשיר מעביר?
- מה הקשר בין השיר לנושא המנהיגות?

קטע מספר 2

"איך בונים ספינה? אוספים אנשים ונוטעים בהם את האהבה והכמיהה לים הרחב, הגדול והאינסופי. ולא אוספים אנשים ואומרים להם לאסוף עצים, להכין תכניות ולבנות ספינה".

אנטואן דה סנט-אכזופרי

- מה לדעתכם מייצגת הספינה במשפט?
- מה ההבדל בין לאסוף אנשים ולטעת בהם את הכמיהה לבין מתן כלים טכניים בלבד (עצים)?
- מהו המסר שלדעתכם עובר בסיפור?
- האם אתם מסכימים עם המסר בסיפור?
- מה הקשר בין הסיפור לנושא המנהיגות?
- ** תנו דוגמא ל"ספינה" שבניתם, ספרו על החוויה.

קטע מספר 3

יצחק רבין, נאום בקונגרס האמריקני, 1994

"לעולם לא ייתם הוויכוח: 'מי מעצב את פני ההיסטוריה: המנהיגים – או הנסיבות?' הנה תשובתי לכם: אנחנו כולנו מעצבים את פני ההיסטוריה. אנחנו – העם: אנחנו – החקלאי ההולך אחרי המחרשה, המורה בבית הספר, הרופא המציל חיים, המדען מול המחשב, פועל החרושת מול המכונה, פועל הבניין על הפיגום, אנחנו – האימא המלווה בדמעות את בנה ביום גיוסו לצבא: אנחנו האב הדואג והחרד בלילות לשלום ילדיו; אנחנו – יהודים וערבים...; אנחנו – העם – אנחנו מעצבים את פני ההיסטוריה; ואנחנו, המנהיגים, שומעים את הקולות, מזהים את רחשי הלב של מאות האלפים והמיליונים ומתרגמים אותם למציאות..."

- מה יצחק רבין רוצה להגיד לנו?
- על מה הוא מוחה?
- האם אתם מסכימים עם המסר?
- מה הקשר בין המילים של יצחק רבין לנושא המנהיגות?

קטע מספר 4

לעולם אינך יודע – עד שניסית... / ליין פרסונס

"לעולם אינך יודע – עד שניסית.

ולעולם אינך מנסה אלא אם ניסית באמת.

אתה מתאמץ ככל האפשר,

אתה עושה כמיטב יכולתך...

ואם עשית כל אשר תוכל, ועדיין, נכשלת –

האמת היא, אם כך, שלא נכשלת כלל.

כאשר אתה שואף לממש את חלומותיך, יהיו אשר יהיו,

אתה גדל עם השאיפה

אתה לומד מן ההתנסות

אתה זוכה מתוך העשייה."

- על מה מדבר הקטע?
- מהו המסר שהקטע רוצה להעביר לנו?
- האם אתם מסכימים עם המסר העובר בקטע?
- תנו דוגמה למקרה שקרה לכם שיכול להתאים לקטע הקריאה.
- מה הקשר בין קטע הקריאה לנושא המנהיגות?

קטע מספר 5

זכור/ סוזן פוליס-שוץ

החיים האלה הם שלך.

קח את הכוח

לבחור מה שברצונך לעשות.

ועשה זאת היטב.

קח את הכוח

לאהוב בחיים את מה שברצונך לאהוב

ואהוב זאת בכנות.

קח את הכוח

להלך ביער

ולהיות חלק מהטבע

קח את הכוח

לשלוט בחיך,

איש לא יעשה זאת בשבילך.

קח את הכוח

לעשות את חיך

מאושרים.

- מה השיר רוצה לומר לנו?
- לאיזה משפט בשיר התחברת?
- תאר מקרה (לחניכים האחרים שבו התנהגת בהתאם למסר שהשיר מעביר לנו.
- מה הקשר בין השיר לנושא המנהיגות?